

ЗВІТ

Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за четверту сесію Верховної Ради України ІХ скликання

***Четверта сесія
Верховної Ради України
дев'ятого скликання***

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування створено Верховною Радою України IX скликання відповідно до Постанови від 29 серпня 2019 року № 19-IX «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання». Персональний і посадовий склад Комітету було визначено відповідно до Постанови Верховної Ради України від 29 серпня 2019 року № 20-IX «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» і з врахуванням зміни від 14 липня 2020 року він налічує 27 народних депутатів України.

Структура Комітету впродовж четвертої сесії не зазнала змін і попередній розгляд та підготовку питань за окремими напрямками роботи Комітету здійснювали 12 підкомітетів, створених, зважаючи на положення статті 37 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», на першому організаційному засіданні Комітету 4 вересня 2019 року.

ЗАКОНОПРОЕКТНА РОБОТА КОМІТЕТУ

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за звітний період здійснював свою роботу відповідно до Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», доручень Верховної Ради України та Голови Верховної Ради України на основі законності, гласності, наукової обґрунтованості, вільного обговорення і вирішення питань, колегіальності, плановості, рівноправності, доцільності, функціональності.

КОМІТЕТИ БУДУЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ПРИНЦИПАХ:

- верховенства права;
- законності;
- гласності;
- їх рівноправності;
- доцільності;
- функціональності;
- плановості;
- наукової обґрунтованості;
- колегіальності;
- вільного обговорення і вирішення питань.

стаття 3

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Діяльність Комітету була організована відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (вересень 2020 року - січень 2021 року), затвердженого на засіданні Комітету 2 вересня 2020 року, доручень Верховної Ради України та її керівництва щодо попередньої підготовки проектів актів Верховної Ради України та питань, віднесених до відання Комітету, окремих рішень Комітету та доручень

Голови
заходів.
завдань

3 Комітету щодо опрацювання питань, проведення тих чи інших
Діяльність Комітету підпорядковувалась вирішенню важливих
підготовки на розгляд Верховної Ради України проектів

законодавчих актів та парламентських постанов, що стосувалися діяльності Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади, проблематики нормативного регулювання та вирішення питань у сферах виборів, державної служби, адміністративних послуг та процедур, місцевого самоврядування, зокрема щодо становлення обраних на перших місцевих виборах у новоутворених територіальних громадах і районах органів місцевого самоврядування із одночасною реорганізацією існуючих, окремих аспектів правового статусу військово-цивільних адміністрацій, містобудування та земельних відносин, державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві, будівельної діяльності, нормування у будівництві, захисту інвестицій при спорудженні об'єктів будівництва, житлової політики та житлового господарства, встановлення і зміни меж міст тощо.

Засідання Комітету за період роботи четвертої сесії проводились відповідно до Постанови Верховної Ради України 15 липня 2020 року № 792-ІХ «Про календарний план проведення четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» та прийнятого відповідно до цієї Постанови Рішення Комітету від 2 вересня 2020 року «Про календарний план проведення засідань Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування та його підкомітетів на період четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (вересень 2020р. - січень 2021р.). Передбачалося, що засідання Комітету проводяться кожної середи о 15:00 у дні пленарних засідань Верховної Ради України та, у разі необхідності, у тижні роботи комітетів; засідання підкомітетів Комітету відбуваються у дні пленарних засідань Верховної Ради України та у тижні роботи в комітетах.

Під час розгляду питань порядку денного на засіданнях Комітету були дотримані норми Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (в тому числі пункту 4 Прикінцевих положень цього Закону щодо особливостей проведення засідань комітетів у режимі відеоконференції) та Регламенту Верховної Ради України в частині відкриття та закриття головуючим засідання, винесення на обговорення проектів актів Комітету, підготовлених профільними підкомітетами, надання слова для доповідей, виступів, пояснень, коментарів, відповідей на питання як членам Комітету, так і запрошеним на засідання особам, оголошення результатів голосування та факту прийняття акту Комітету, інформування про матеріали, що надійшли на адресу Комітету, здійснення голосування народними депутатами України – членами Комітету особисто в залі засідань Комітету тощо.

Засідання Комітету та його підкомітетів проходили у діловій атмосфері, за взаємної поваги народних депутатів України – членів Комітету один до одного, працівників секретаріату та запрошених. Жодного разу засідання Комітету не переносилися чи були припинені внаслідок відсутності кворуму. Середній показник присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях склав близько 75 %, тобто в одному засіданні Комітету брав участь, як правило, 21 народний депутат України.

ЗАКОНОПРОЕКТНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 12, 15, 16

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Всього за звітний період було проведено 19 засідань Комітету (9 планових та 10 позапланових), в тому числі 4 в режимі відеоконференції, на яких розглянуто 109 питань різної

спрямованості в розрізі виконання Комітетом законопроектної (64), організаційної (41) та контрольної (4) функцій. На цих засіданнях було розглянуто, підготовлено та подано для розгляду на пленарних засіданнях Парламенту або до головного комітету 42 проекти актів Верховної Ради України (зокрема 12 проектів постанов Верховної Ради України стосовно реалізації її повноважень у сфері адміністративно-територіального устрою).

За період роботи четвертої сесії Верховної Ради України IX скликання **було прийнято та набули чинності 8 законів України** з питань, що належали до предмету відання Комітету:

- Про надання будівельної продукції на ринку (№ 850-IX від 02.09.2020);
- Про внесення зміни до статті 222 Виборчого кодексу України щодо спрощення умов реєстрації кандидатів у депутати на місцевих виборах (№ 884-IX від 15.09.2020);
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі (№ 943-IX від 03.11.2020);
- Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій (№ 1009-IX від 17.11.2020);
- Про внесення змін до статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ» (№ 1025-IX від 02.12.2020);
- Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (№ 1078-IX від 15.12.2020);
- Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі (№ 1086-IX від 16.12.2020);
- Про внесення змін до Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності військово-цивільних адміністрацій (№ 1120-IX від 17.12.2020).

Крім того, за наслідками розгляду в першому читанні на засіданні Верховної Ради України 3 грудня 2020 року було прийнято за основу та в цілому проект Закону України про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів (реєстр. № 3034а від 27.08.2020). Однак Президент України не підписав прийнятий закон і повернув його для повторного розгляду зі своїми пропозиціями.

Також на пленарних засіданнях 26 та 28 січня 2021 року Верховна Рада України прийняла в цілому відповідно проект Закону України про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. №3612 від 09.06.2020) та проект Закону України «Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад)» щодо поновлення єдиного порядку обчислення скликань (реєстр. № 4414 від 23.11.2020). Тексти прийнятих законів готуються Комітетом для підпису Головою Верховної Ради України з наступним направленням Президентові України.

Також Парламентом **було прийнято 11 постанов Верховної Ради України**, попередню підготовку яких забезпечив **Комітет**:

- Про зміну і встановлення меж міста Корюківки Корюківського району Чернігівської області від 16 грудня 2020 року № 1102-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Радехова Червоноградського району Львівської області від 16 грудня 2020 року № 1103-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Великих Мостів Червоноградського району Львівської області від 16 грудня 2020 року № 1104-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Рубіжного Северодонецького району Луганської області від 16 грудня 2020 року № 1105-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Шполи Звенигородського району Черкаської області від 16 грудня 2020 року № 1106-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Городка Хмельницького району Хмельницької області від 16 грудня 2020 року № 1107-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Арциза Болградського району Одеської області від 16 грудня 2020 року № 1108-ІХ;
- Про встановлення меж міста Рогатина Івано-Франківського району Івано-Франківської області від 16 грудня 2020 року № 1109-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Овруча Коростенського району Житомирської області від 16 грудня 2020 року № 1110-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Лозової Лозівського району Харківської області від 16 грудня 2020 року № 1111-ІХ;
- Про зміну і встановлення меж міста Ніжина Ніжинського району Чернігівської області від 16 грудня 2020 року № 1112-ІХ.

У розрізі підкомітетів результати роботи Комітету є такими.

Підкомітет з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород забезпечив опрацювання до розгляду на засіданнях Комітету 12 проектів законів України, головним з підготовки яких визначався Комітет.

Так, на засіданні 1 вересня 2020 року Комітет розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо утворення та ліквідації районних державних адміністрацій у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів (реєстр. № 3975 від 10.08.2020), внесений народними депутатами України В.Безгіним, Т.Батенком, В.Івановим та іншими

народними депутатами України. Зазначеними змінами пропонувалося віднести питання щодо утворення, реорганізації та ліквідації, а також щодо найменування та перейменування місцевих державних адміністрацій до повноважень Кабінету Міністрів України. Комітет рекомендував Парламенту прийняти даний документ за наслідками першого читання за основу, однак Верховна Рада України своїм рішенням від 2 вересня 2020 року передала його на доопрацювання до Комітету.

Проектом Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо утворення військово-цивільних адміністрацій (реєстр. № 3913 від 21.07.2020), внесеним народними депутатами України О.Корнієнком, Р.Горбенком, Є.Кравчук та іншими народними депутатами України, пропонувалося запровадити можливість утворення військово-цивільних адміністрацій об'єднаних територіальних громад, а підставою для такого утворення визначити встановлення Центральною виборчою комісією неможливості забезпечити підготовку та проведення місцевих виборів на окремих територіях. Даний проект розглядався на засіданнях Комітету у двох читаннях 1 вересня, 2 і 16 грудня 2020 року. Комітет суттєво змінив закладені у проекті положення і доповнив їх нормами, які не лише встановлювали нові підстави для утворення військово-цивільних адміністрацій населених пунктів, але й врегульовували комплекс питань їх становлення, реорганізації як юридичних осіб публічного права з одночасним припиненням раніше існуючих військово-цивільних адміністрацій, місцевих рад та їх виконавчих органів. Верховна Рада України прийняла зазначений законопроект в другому читанні і в цілому як закон 17 грудня 2020 року, а після підписання Президентом України і опублікування він набрав чинності з 14 січня 2021 року.

3 липня 2020 року Верховною Радою України було прийнято в цілому як Закон проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо кандидатського резерву» (реєстр. № 3491 від 18.05.2020), поданий народними депутатами України А.Клочком, О.Корнієнком, В.Безгіним, А.Шкрум, в якому пропонувалося доповнити Закон України «Про державну службу» новою статтею 25¹ «Кандидатський резерв» з метою формування кандидатського резерву з числа кандидатів на посаду державної служби, які набрали найбільшу загальну кількість балів за результатами складання загального рейтингу кандидатів (не більше п'яти осіб), що взяли участь у конкурсі, але не визначені переможцями конкурсу. Президент України не погодився із запропонованим підходом і повернув закон для повторного розгляду зі своїми пропозиціями. Зазначені пропозиції були предметом розгляду на засіданні Комітету 2 вересня 2020 року та під час доопрацювання законопроекту за дорученням Верховної Ради України від 3 вересня 2020 року на засіданнях 30 вересня та 2 грудня 2020 року. Однак під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні 16 грудня 2020 року достатньої кількості голосів народних депутатів України на його підтримку подано не було і він вважається відхиленим.

Метою подання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» щодо діяльності Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації (реєстр. № 3757 від 30.06.2020), внесеного Кабінетом Міністрів України, було узгодження Закону України «Про Кабінет Міністрів України» із Законом України «Про приватизацію державного і комунального майна» із змінами, внесеними Законом України від 11 вересня 2019 року № 55-IX, яким було виключено статтю 9 Закону, що регулювала діяльність Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації. Комітет розглянув даний законопроект на засіданні 16 вересня 2020 року і рекомендував Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому. Протягом четвертої сесії законопроект з реєстр. №3757 Парламентом не розглядався.

На засіданнях Комітету 16 та 29 вересня 2020 року було розглянуто проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення проходження державної служби (реєстр. № 3748 від 26.06.2020), поданий Кабінетом Міністрів України з метою удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби, зміни системи і підходів до регулювання оплати праці у сфері державної служби для підвищення її конкурентоспроможності, прозорості, передбачуваності та справедливості, оптимізації наслідків конкурсних відборів на посади державної служби, забезпечення виключно обґрунтованих звільнень з посад державної служби, удосконалення порядку застосування дисциплінарних стягнень. Підтримуючи необхідність удосконалення правового регулювання багатьох аспектів проходження державної служби, Комітет, водночас, звернув увагу на значну кількість норм законопроекту, що потребують доопрацювання і запропонував Верховній Раді України за наслідками першого читання повернути даний документ до Комітету. Однак Верховна Рада України на пленарному засіданні 29 вересня 2020 року не підтримала позицію Комітету і законопроект з реєстр. № 3748 було відхилено.

Проектом Закону України про державну підтримку жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня» (реєстр. № 2435 від 14.11.2019), поданого народними депутатами України Д.Чорним, А.Поляковим, К.Нестеренком, пропонувалося в окремому законі визначити підстави для присвоєння матерям почесного званням України «Мати-героїня», запровадити посилення їх соціального захисту та підтримки, а також визначити підстави для позбавлення жінок такого звання. Комітет на засіданні 16 вересня 2020 року розглянув даний законопроект і рекомендував Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні повернути його суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Протягом четвертої сесії законопроект з реєстр. № 2435 Парламентом не розглядався.

Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі (реєстр. № 4096 від 20.10.2020, доопрацьований), поданий народними депутатами України Г.Третяковою, А.Шкрум, Ю.Камельчуком та іншими

народними депутатами України, виключав норму щодо заборони вступу на державну службу особи, яка досягла 65-річного віку (зміни до статті 19 Закону), надавав можливість призначення особи, яка досягла 65-річного віку, на посаду державної служби на один рік з правом повторного призначення без обов'язкового проведення конкурсу (зміни до статті 34 Закону), а також дозволяв залишати державного службовця за рішенням суб'єкта призначення на державній службі за його згодою після досягнення 65-річного віку, але не більше як до досягнення ним 70-річного віку (зміни до частини третьої статті 83 Закону). Комітет розглянув даний законопроект у двох читаннях на засіданнях відповідно 2 та 14 грудня 2020 року, рекомендувавши Верховній Раді України прийняти його в цілому. Рекомендація Комітету була взята до уваги і на засіданні Парламенту 16 грудня 2020 року закон було прийнято і після підписання Президентом України та опублікування він набрав чинності з 15 січня 2021 року.

На засіданні Комітету 2 грудня 2020 року було розглянуто проект Закону України про внесення зміни до статті 10 Закону України «Про державні нагороди України» щодо запровадження почесного звання «Заслужений працівник сфери телекомунікацій України» (реєстр. № 4017 від 02.09.2020), поданий народними депутатами України О.Федієнком, М.Крячком, Р.Сохою, А.Клочком, О.Корнієнком та іншими народними депутатами України, яким запропоновано доповнити перелік почесних звань новим почесним званням «Заслужений працівник сфери телекомунікацій України» з метою стимулювання до досягнення працівниками сфери телекомунікацій високих показників у виконанні завдань з розбудови та покриття телекомунікаційних мереж, цифровізації послуг, заохочення спеціалістів та працівників сфери телекомунікацій за вагомі внески у розвиток сфери телекомунікацій та телекомунікаційних послуг, а також визнання державою досягнень працівників сфери телекомунікацій. Комітет рекомендував Верховній Раді України включити даний законопроект до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому. Протягом четвертої сесії законопроект з реєстр. № 4017 Парламентом не розглядався.

Проектом Закону України про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (реєстр. № 4467 від 07.12.2020), поданим народними депутатами України О.Корнієнком, Д.Арахамією, А.Костіним та іншими народними депутатами України, передбачалося продовження на 1 рік можливості тимчасового запровадження особливого порядку місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей. 14 грудня 2020 року Комітет розглянув зазначений законопроект та вирішив рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду у першому читанні прийняти його за основу та в цілому. Верховна Рада України прийняла вказаний законопроект в цілому як закон і після підписання Президентом України та опублікування він набрав чинності 29 грудня 2020 року.

На засіданні Комітету 25 січня 2021 року було розглянуто проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби (реєстр. № 4531 від 21.12.2020), поданий народними депутатами О.Корнієнком, В.Безгіним, О.Шуляк та іншими народними депутатами України з метою відновлення конкурсів на зайняття посад державної служби, які були припинені в рамках протиепідеміологічних заходів. Комітет підтримав законодавчу ініціативу і рекомендував Парламенту прийняти відповідний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні за основу.

Також предметом розгляду на вищевказаному засіданні Комітету стали проект Закону про парламентську службу (реєстр. № 4530 від 21.12.2020), поданий народними депутатами України Д.Разумковим, О.Корнієнком, Р.Стефанчуком та іншими народними депутатами України та альтернативний до нього проект Закону про особливості служби в Апараті Верховної Ради України (реєстр. № 4530-1 від 29.12.2020), поданий народними депутатами України І.Геращенко, І.Климуш-Цинцадзе, М.Княжицьким та іншими народними депутатами України.

Законопроектом з реєстр. № 4530 пропонувалося запровадження нового для України інституту – парламентської служби як служби особливого характеру; введення поняття парламентських службовців, до яких належатимуть парламентські державні службовці, працівники парламентської патронатної служби, парламентські працівники, які виконують функції з обслуговування; вимоги до політичної неупередженості парламентських державних службовців; визначення системи управління парламентською службою; створення Комісії з питань добору парламентських державних службовців категорії «А» та конкурсної комісії, яка проводитиме конкурс на зайняття посад державної служби категорії «Б» або «В» тощо. Подібне регулювання питань діяльності органів, які забезпечують роботу парламентів має місце у багатьох країнах світу і на сьогодні інститут парламентської служби утвердився і унормовується окремими законодавчими актами в таких державах як США, Швеція, Великобританія, Австралія та багатьох інших.

Метою законопроекту з реєстр. № 4530-1 було визначення особливих правових, організаційних, матеріальних та соціальних умов реалізації громадянами України права на службу в Апараті Верховної Ради України, врегулювання порядку та правових гарантій перебування громадян України на службі в Апараті Верховної Ради України. За своїм предметом і багатьма нормами регулювання він схожий із альтернативним. Як прогнозують його автори, визначення особливостей служби в Апараті Верховної Ради України на рівні окремого закону створить умови для практичного застосування всіх положень Закону з урахуванням специфічних особливостей проходження державної та патронатної служби в Апараті, підвищить ефективність роботи Апарату, посилить його кадровий потенціал, що матиме прямий вплив на покращення діяльності Верховної Ради України внаслідок більш якісної та результативної роботи з правового, науково-експертного, дослідницько-

аналітичного, документального, організаційного, інформаційного, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення діяльності органів Верховної Ради України, народних депутатів України, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України.

За наслідками всебічного обговорення Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. № 4530 прийняти за основу, а законопроект з реєстр. № 4530-1 відхилити.

Підкомітетом з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії було підготовлено до розгляду на засіданнях Комітету 6 проектів законів України, що стосувалися питань виборів і референдумів, а також окремих аспектів діяльності Центральної виборчої комісії у разі запровадження опитувань громадської думки.

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення окремих виборчих процедур (реєстр. № 3971 від 10.08.2020), внесений народними депутатами України А.Загоруйко, В.Безгіним, О.Корнієнком та А.Клочком, було розроблено у зв'язку з необхідністю техніко-юридичного доопрацювання окремих положень Виборчого кодексу України та пов'язаних з ним законів. Зокрема, в частині повноважень Центральної виборчої комісії щодо зміни меж та місцезнаходження дільничних виборчих комісій, розгляду виборчими комісіями скарг, надісланих засобами електронної пошти, порядку передачі виборчих бюлетенів дільничним виборчим комісіям, переліку відомостей про кандидатів, який обов'язково має бути внесений до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів, порядку утворення дільничних виборчих комісій під час проведення повторного голосування у разі дострокового припинення повноважень усього складу виборчої комісії тощо. Комітет розглянув даний законопроект на засіданні 2 вересня 2020 року, рекомендувавши прийняти його за наслідками розгляду в першому читанні за основу та в цілому. Однак на пленарному засіданні Верховної Ради України 3 вересня 2020 року законопроект прийнято не було.

Метою проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» щодо опитувань громадської думки (реєстр. №4043 від 3.09.2020), поданого народними депутатами України О.Корнієнком, А.Клочком, В.Івановим, О.Качурою та А.Стріхарським було створення умов для забезпечення Центральною виборчою комісією організації підготовки і проведення опитування громадської думки у разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про проведення такого опитування в день голосування на загальнодержавних або місцевих виборах на всій території України або в окремих її місцевостях. Даний законопроект був предметом обговорення на засіданні Комітету 4 вересня 2020 року виключно з мотивів його включення до порядку денного четвертої сесії і по суті не розглядався ні Комітетом, ні Верховною Радою України.

Проект Закону про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо спрощення умов реєстрації кандидатів у депутати на місцевих виборах (реєстр.

№ 3995 від 19.08.2020) було подано народними депутатами України В.Цабалем та Р.Лозинським з метою спрощення умов реєстрації кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 і більше тисяч). У законопроекті пропонувалося вилучити пункт 9 частини першої статті 222 Виборчого кодексу України, що вимагав надання довідки про наявність чи відсутність судимості для деяких кандидатів на місцевих виборах. Комітет підтримав прийняття вказаного законопроекту на засіданні 15 вересня 2020 року і цього ж дня Верховна Рада України прийняла його в цілому як закон. Даний закон набрав чинності 19 вересня 2020 року.

Під час четвертого скликання Комітетом було розглянуто в другому читанні на засіданнях 16 вересня та 18 листопада 2020 року проект Закону України про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. № 3612 від 09.06.2020), поданий Президентом України В.Зеленським та прийнятий Верховною Радою України за основу в першому читанні 18 липня 2020 року.

Пропозиції та поправки, що надійшли до зазначеного законопроекту розглядалися утвореною у Комітеті Робочою групою із залученням до участі в роботі даної групи народних депутатів України, представників Центральної виборчої комісії, Національного банку України, центральних органів виконавчої влади, провідних асоціацій органів місцевого самоврядування, неурядових та міжнародних організацій, науковців, експертів. Зважаючи на положення частини другої статті 117 і частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України, Комітетом враховано більшість зауважень, що були надані до зазначеного законопроекту Головним управлінням документального забезпечення та Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України. Загалом положення законопроекту за реєстр. № 3612 узгоджено з Виборчим кодексом України, з урахуванням нещодавно прийнятих змін до нього. Комітетом також підтримано поправки і пропозиції, що були спрямовані на врахування рекомендацій, висловлених у терміновому спільному висновку Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської комісії) та Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів та прав людини (БДПЛ) щодо законопроекту про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. № 3612), прийнятому на онлайн засіданні 124-ї пленарної сесії Венеційської комісії 8-9 жовтня 2020 року. Зокрема, це пропозиції щодо одночасного проведення загальнодержавних, чергових місцевих виборів та всеукраїнського референдуму, вимог до формулювання питання, що виноситься на всеукраїнський референдум, проведення теледебатів між учасниками процесу всеукраїнського референдуму, невідкладного реагування Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення на випадки порушення вимог Закону в частині участі засобів масової інформації та інформаційних агентств в інформаційному забезпеченні всеукраїнського референдуму та проведенні агітації всеукраїнського референдуму, а також частково враховано пропозицію щодо вимог до тексту інформаційного плаката.

Крім того, відповідно до рекомендацій Венеційської комісії було збільшено термін збору підписів під ініціативою щодо проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою, надано ініціативній групі всеукраїнського референдуму можливість виправлення технічних помилок і неточностей, виявлених у поданих документах, наявність яких не буде підставою для відмови в реєстрації ініціативної групи, вдосконалено алгоритм зупинення та відновлення процесу всеукраїнського референдуму через обставини, які є підставами для його зупинення та встановлено період, упродовж якого закон або окремі його положення, що втратили чинність за результатами всеукраїнського референдуму, не можуть бути прийняті Парламентом у тій самій редакції.

Законопроект з реєстр. № 3612 розглянуто Верховною Радою України в другому читанні 26 січня 2021 року та за результатами розгляду прийнято в другому читанні та в цілому.

Підкомітетом з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії під час четвертої сесії було підготовлено до розгляду на засіданні Верховної Ради України проект Закону України «Про публічні консультації» (реєстр. № 4254 від 23.10.2020 р.), поданого Кабінетом Міністрів України з метою визначення основних засад (стандартів) проведення публічних консультацій під час формування та реалізації державної політики, вирішення питань місцевого значення. Розглянувши відповідний законопроект на засіданні 16 грудня 2020 року, Комітет ухвалив рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за наслідками розгляду в першому читанні за основу.

На засіданні Комітету 27 січня 2021 року було розглянуто проект Закону про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо гідної оплати праці членів виборчих комісій (реєстр. № 4124 від 18.09.2020), внесений народними депутатами України А.Поляковим, Т.Батенком, О.Савчук та іншими народними депутатами України з метою встановлення гідної оплати праці членам виборчих комісій. Для досягнення поставленої мети у проекті Закону пропонується внести зміни до статей 92, 149 та 212 Виборчого кодексу України в частині збільшення розміру оплати праці членів виборчих комісій, звільнених від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи, а також тих, які є пенсіонерами або тимчасово не працюють. Комітет на засіданні 27 січня 2021 року, підтримуючи загалом ідею щодо необхідності підвищення рівня оплати роботи членів виборчих комісій, не підтримав її конкретну реалізацію у даному законопроекті та рекомендував Парламенту його відхилити.

Підкомітет з питань місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення забезпечив розгляд Комітетом як головним 6-ти проектів законів України.

Проектом Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ (реєстр. № 3118 від 24.02.2020), поданим народними депутатами України

Г.Васильченко, Р.Лозинським та іншими народними депутатами України, вносилися зміни до статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до яких унеможливилася зміна місця реєстрації у одноосібному порядку комунальних підприємств, установ, організацій районними та обласними радами як органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст. Вказаний законопроект було прийнято в першому читанні за основу під час третього скликання на засіданні Парламенту 4 червня 2020 року. Комітет розглянув його в другому читанні на засіданнях 2 та 16 вересня 2020 року, а Верховна Рада України прийняла в цілому як закон 2 грудня 2020 року. Даний закон набрав чинності 30 грудня 2020 року.

Проект Закону України про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів (реєстр. № 3034а від 27.08.2020), поданий народними депутатами України О.Макаровим, Р.Лозинським, А.Клочком та іншими народними депутатами України, було розглянуто та підтримано на засіданні Комітету 4 листопада 2020 року і прийнято Верховною Радою України в цілому як закон 3 грудня 2020 року. Однак Президент України не підписав поданий документ, а повернув його 29 грудня 2020 року до Верховної Ради України для повторного розгляду із своїми пропозиціями.

На засіданні Комітету 16 грудня 2020 року було розглянуто проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад)» щодо поновлення єдиного порядку обчислення скликань (реєстр. № 4414 від 23.11.2020), поданий народними депутатами України А.Клочком, Д.Гуріним, В.Безгіним, А.Загоруйко, О.Корнієнком задля поновлення єдиного порядку обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад). Зважаючи на необхідність відновлення та уніфікації обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування, Комітет ухвалив висновок, яким рекомендував Верховній Раді України включити даний законопроект до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому. Даний законопроект було прийнято Верховною Радою України за основу та в цілому на її пленарному засіданні 28 січня 2021 року.

Метою проекту Закону про внесення змін до статті 4 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» (щодо усунення обмеження органів місцевого самоврядування у членстві у всеукраїнських асоціаціях) (реєстр. № 2668 від 23.12.2020), поданого народним депутатом України Д.Микишею, було скасування обмеження для органів місцевого самоврядування щодо участі лише в одній асоціації органів місцевого самоврядування із всеукраїнським статусом, передбаченого у частині другій статті 4 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування». Комітет на засіданні 25 січня 2021 року розглянув дану законодавчу ініціативу,

заслухавши при цьому представників низки асоціацій органів місцевого самоврядування. Подальше обговорення питання засвідчило відсутність необхідної підтримки більшості народних депутатів України проекту висновку Комітету щодо прийняття законопроекту з реєстр. №2668 за основу.

Предметом регулювання проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку інституту старост (реєстр. № 4535 від 22.12.2020), поданого народними депутатами України В.Безгіним, О.Корнієнком, А.Клочком, Д.Гуріним та іншими народними депутатами України, була низка питань правового статусу старости в нових умовах, коли ця посадова особа місцевого самоврядування мала затверджуватися відповідною місцевою радою. За наслідками всебічного розгляду на засіданні 27 січня 2021 року даного законопроекту, Комітет рекомендував Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу.

Питання запровадження механізму зайняття особою посади старости було ключовим у проекті Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обрання старост населених пунктів, що увійшли до складу сільських та селищних об'єднаних територіальних громад (реєстр. № 4198 від 08.10.2020), поданого народним депутатом України А.Яценком. За пропозицією автора висунування кандидатур на посаду старости населеного пункту з наступним затвердженням радою мало робитися на загальних зборах (конференції) його жителів шляхом відкритого голосування. На засіданні Комітету 27 січня 2021 року було ухвалено висновок законопроекту з реєстр. №4198 повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Підкомітет з питань адміністративно-територіального устрою підготував до розгляду на засіданнях Комітету 3 проекти законів України та 12 проектів постанов Верховної Ради України щодо реалізації її конституційних повноважень у сфері адміністративно-територіального устрою.

Найбільш вагомим здобутком підкомітету була тривала і результативна робота над доопрацюванням проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань діяльності та організації органів державної влади, органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів (реєстр. № 3651 від 15.06.2020), внесеним Кабінетом Міністрів України з метою законодавчого регулювання питань формування та функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування на новій територіальній основі у зв'язку з утворенням та ліквідацією Верховною Радою України районів. Комітет розглянув даний законопроект на засіданні 2 вересня 2020 року та запропонував Парламенту прийняти його за основу за наслідками розгляду в першому читанні. Проте Верховна Рада України на засіданні 17 вересня 2020 року прийняла рішення передати цей законопроект у Комітет на доопрацювання.

На виконання доручення Верховної Ради України законопроект з реєстр. №3651 було суттєво доопрацьовано і за авторством 15 народних депутатів України – членів Комітету подано на розгляд Парламенту як проект Закону

України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій (реєстр. № 3651-д від 06.10.2020). Даний законопроект розглядався Комітетом у першому та другому читаннях відповідно 30 вересня та 17 листопада 2020 року, а Верховною Радою України – 3 та 17 листопада з прийняттям його в цілому. Президент України підписав даний документ 4 грудня 2020 року, а 6 грудня 2020 року він набрав чинності як Закон України № 1009-IX. Даний Закон фактично став основним нормативно-правовим регулятором перехідного періоду припинення повноважень органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій, які діяли на старій адміністративно-територіальній основі, і набуття повноважень новообраними радами та новоствореними райдержадміністраціями в межах оновленого адміністративно-територіального поділу держави.

Два законопроекти були підготовлені підкомітетом з питань адміністративно-територіального устрою до розгляду на засіданні Комітету спільно з підкомітетом з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород.

Так, проектом Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» (реєстр. № 4290 від 30.10.2020), поданим Кабінетом Міністрів України, передбачалося на рівні закону врегулювати питання щодо тимчасового виконання обов'язків голів місцевих державних адміністрацій у разі одночасної відсутності на роботі внаслідок хвороби голів цих адміністрацій, їх перших заступників та заступників. Комітет підтримав законодавчу ініціативу Уряду на засіданні 2 грудня 2020 року і рекомендував Парламенту прийняти даний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні за основу.

Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні (реєстр. № 4298 від 30.10.2020), поданий народними депутатами України В.Безгіним, Д.Люботою, Г.Мазурашу та іншими народними депутатами України, мав метою створення правових передумов та основ для функціонування місцевих державних адміністрацій префектурного типу до внесення відповідних змін до Конституції України (щодо децентралізації влади), а також реалізацію конституційних положень щодо функціонування системи забезпечення законності під час здійснення органами та посадовими особами місцевого самоврядування своєї діяльності з метою збалансування системи стримування і противаг у частині дотримання Конституції України та законів України усіма суб'єктами публічної влади в державі. У розробці даного законопроекту окрім великої групи народних депутатів України – членів Комітету брали участь представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, громадських та міжнародних організацій, науковці, експерти. При цьому після реєстрації даного

законопроекту у Верховній Раді України свій висновок до нової редакції Закону України «Про місцеві державні адміністрації» надали експерти Ради Європи. За результатами всебічного обговорення Комітет рекомендував Парламенту прийняти даний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні за основу.

На засіданні Комітету 2 грудня 2020 року було розглянуто 11 проектів постанов Верховної Ради України з питань зміни і встановлення меж міст з реєстр. №№ 3652, 3653, 3654, 4081, 4267, 4268, 4269, 4270, 4271, 4272, 4273, що стосувалися міст Корюківки Корюківського району Чернігівської області, Радехова Червоноградського району Львівської області, Великих Мостів Червоноградського району Львівської області, Рубіжного Сєверодонецького району Луганської області, Шполи Звенигородського району Черкаської області, Городка Хмельницького району Хмельницької області, Арциза Болградського району Одеської області, Рогатина Івано-Франківського району Івано-Франківської області, Овруча Коростенського району Житомирської області, Лозової Лозівського району Харківської області, Ніжина Ніжинського району Чернігівської області. Всі зазначені проекти були прийняті Верховною Радою України як її постанови на пленарному засіданні 16 грудня 2020 року.

Також підкомітетом було підготовлено до розгляду на засіданнях Комітету 25 січня 2021 року питання про перейменування села Коросне Львівського району Львівської області.

Підкомітет з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур брав участь у підготовці до розгляду на засіданнях Комітету 2-х проектів законів України щодо яких Комітет визначався головним.

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі (реєстр. № 2679 від 26.12.2019), поданий народними депутатами України А.Клочком, Л.Білозір, М.Кучером та іншими, передбачав удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі, зокрема, шляхом ліквідації Єдиного державного порталу адміністративних послуг та утворення, натомість, Єдиного державного веб-порталу електронних послуг із визначенням повноважень Кабінету Міністрів України щодо питань його функціонування. Комітет розглянув зазначений законопроект 3 березня 2020 року, а Верховна Рада України на пленарному засіданні 13 травня 2020 за наслідками розгляду в першому читанні прийняла його за основу.

Підготовку законопроекту з реєстр. № 2679 до другого читання забезпечила Робоча група Комітету під керівництвом голови підкомітету, народного депутата України Л.Білозір за участі народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, провідних асоціацій органів місцевого самоврядування, Всеукраїнської асоціації центрів надання адміністративних послуг, неурядових та міжнародних

організацій, науковців, експертів. Законопроект було розглянуто в другому читанні на засіданні Комітету 20 жовтня 2020 року та на пленарному засіданні Парламенту 3 листопада 2020 року і прийнято в цілому як закон, який набрав чинності 29 листопада 2020 року.

2 вересня 2020 року Верховна Рада України прийняла в першому читанні за основу проект Закону України про адміністративну процедуру (реєстр. №3475 від 14.04.2020), внесений Кабінетом Міністрів України з метою забезпечення ефективного та якісного рівня законодавчої регламентації процедур зовнішньоправлінської діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших суб'єктів, які законом уповноважені здійснювати владні управлінські функції, та захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у відносинах із державою. На засіданні Комітету, що відбулося 16 вересня 2020 року, було прийнято рішення про створення Робочої групи Комітету з опрацювання та підготовки даного законопроекту до другого читання.

Підкомітетом з питань регіональної політики та місцевих бюджетів було розглянуто 3 законопроекти сфери бюджетного законодавства, головним комітетом з опрацювання яких було визначено Комітет з питань бюджету.

Так, на засіданні Комітету 30 вересня 2020 року було розглянуто проект Закону України про Державний бюджет України на 2021 рік (реєстр. № 4000 від 14.09.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, і запропоновано понад 30 пропозицій від Комітету до даного проекту, спрямованих на недопущення зменшення фінансової спроможності місцевих бюджетів у 2021 році, забезпечення необхідним фінансовим ресурсом органів місцевого самоврядування, підтримки реформ державного управління та відновлення фінансування державних житлових програм. Зокрема, пропонувалося забезпечити зарахування на постійній основі частини акцизного податку – 13,44 відсотка з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевих рад, передбачити обсяг Державного фонду регіонального розвитку не менше 14,2 мільярда гривень, що складатиме 1,5 відсотка прогнозного обсягу доходів загального фонду державного бюджету, передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на розширення мережі, будівництво, реконструкцію та ремонт центрів надання адміністративних послуг в обсязі 2 мільярди гривень, виключити статтю 28 щодо застосування у 21-му році для всіх категорій працівників державних органів розмірів та умов оплати праці, що діяли станом на 1 вересня 2020 року тощо. Вказані пропозиції Комітету відповідно до частини першої статті 156 Регламенту Верховної Ради України було скеровано до Комітету з питань бюджету.

Одночасно з проектом Закону України про Державний бюджет України на 2021 рік Комітетом було розглянуто тісно пов'язаний з ним проект Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України (реєстр. № 4100 від 15.09.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, в якому було запропоновано низку новел, що впливали із необхідності удосконалення бюджетного

законодавства в ході реформи децентралізації. Це стосувалося, зокрема, необхідності створення належної ресурсної бази для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на новій територіальній основі у зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад», Постанови Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів», врегулювання на законодавчому рівні консолідації на єдиному казначейському рахунку коштів, сплачених платниками податків, їх зарахування на відповідні рахунки, відкриті в Казначействі для зарахування доходів державного та місцевих бюджетів, своєчасного перерахування помилково та/або надміру зарахованих через єдиний рахунок до державного та місцевих бюджетів коштів між видами доходів і бюджетів з метою забезпечення реалізації статті 351 Податкового кодексу України, узгодженням термінологічного апарату та положень Бюджетного кодексу України із положеннями Земельного кодексу України, Податкового кодексу України, законів України «Про публічні закупівлі», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» тощо. Комітет у своєму висновку сформулював низку зауважень до законопроекту з реєстр. №4100, що ґрунтувалися на пропозиціях провідних асоціацій органів місцевого самоврядування та запропонував Комітету з питань бюджету як головному з підготовки і опрацювання даного законопроекту рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з наступним врахуванням висловлених зауважень.

Проектом Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку (реєстр. № 4200 від 08.10.2020), поданим Кабінетом Міністрів України, передбачалося суттєві зміни в регулюванні питань формування та використання коштів державного фонду регіонального розвитку в державному бюджеті. Зокрема, йшлося про поступове збільшення обсягу ДФРВ з 2022 року – до не менше 2%, а з 2023 року – не менше 3% прогнозного обсягу доходів загального фонду Державного бюджету України на відповідний бюджетний період; забезпечення прогнозованості процесу визначення обсягу ДФРР; запровадження відкритої конкуренції між проектами, які подаються на фінансування за рахунок ДФРР (фінансування лише через прозорі конкурсні процедури та за умови доведеної економічної або соціальної ефективності); спрямування коштів ДФРР виключно на реалізацію Державної стратегії регіонального розвитку та регіональних стратегій розвитку; встановлення запобіжників, які не допустять лобювання особистих інтересів окремих посадових осіб під час конкурсного відбору проектів. Крім того, передбачалося, що в рамках ДФРР можуть об'єднуватися кошти міжнародної технічної допомоги, які отримує Україна на регіональний розвиток, у тому числі у рамках програм транскордонного співробітництва. Спрямування таких коштів здійснюватиметься рішенням Уряду на реалізацію пріоритетних проектів регіонального розвитку.

Комітет на засіданні 27 січня 2021 року розглянув законопроект з реєстр. №4200 та запропонував Комітету з питань бюджету як головному рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти даний законопроект за основу з наступним врахуванням висловлених зауважень.

Підкомітетом з питань будівництва та проектування спільно з підкомітетами з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, виробництва будівельних матеріалів та енергоефективності у будівельній галузі та з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві за звітний період здійснено розгляд на засіданнях Комітету 18 листопада, 9 грудня 2020 року та 25 січня 2021 року підготовленого до другого читання проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності (реєстр. № 2680 від 27.12.2019), який подано народними депутатами України О.Шуляк, А.Клочком, А.Мотовиловцем та іншими народними депутатами України і прийнято Верховною Радою України у першому читанні за основу 19.05.2020. У ході підготовки законопроекту Комітетом збережено концепцію ухваленої в першому читанні редакції, внаслідок чого більшість поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, які мають редакційний характер або якими запропоновано виключення основних положень проекту, відхилено, а із прийнятого за основу проекту виключено зміни до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію». Підготовленим та внесеним для розгляду Верховною Радою України у другому читанні законопроектом передбачається: спростити процедуру отримання права на виконання будівельних робіт з реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками; виокремити діяльність з технічного переоснащення підприємств та об'єктів із вживаного у деяких законодавчих актах поняття «будівництво»; скасувати повноваження головного архітектора міста, району щодо погодження містобудівного та архітектурного проектного рішення об'єктів, розташованих в історичній частині міста, історичних ареалах, на магістралях та площах загальноміського значення; уточнити джерела фінансування робіт з розроблення будівельних норм, норм і правил; виключити будівельні норми і правила із об'єктів державної експертизи з енергозбереження; запровадити з 1 травня 2021 року створення містобудівних умов та обмежень в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва.

Підкомітетом з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови підготовлено до розгляду на засіданні Комітету законопроект, головним з підготовки якого визначено Комітет, – проект Закону про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо Генеральної схеми планування території України (реєстр. № 3337 від 14.04.2020 року), поданий народним депутатом України О.Дундою та іншими народними депутатами України, положення

якого спрямовано на визначення термінів, основних засад планування території на державному рівні, порядку прийняття рішення про розроблення Генеральної схеми, визначення розробника, замовника, переліку вихідних даних, порядку реалізації містобудівної документації на державному рівні, зокрема, інструментів реалізації та моніторингу Генеральної схеми. Комітетом на своєму засіданні 4 листопада 2020 року (протокол № 50) підтримано пропозицію підкомітету з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови та прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. № 3337 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Підкомітетом з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, виробництва будівельних матеріалів та енергоефективності у будівельній галузі спільно з іншими підкомітетами за звітний період запропоновано для обговорення на засіданнях Комітету підготовлений до другого читання законопроект з реєстр. № 2680, інформацію щодо якого викладено вище.

Підкомітет з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві спільно з іншими підкомітетами за звітний період запропоновано для обговорення на засіданнях Комітету підготовлений до другого читання законопроект з реєстр. № 2680, інформацію щодо якого викладено вище.

Підкомітетом з питань захисту інвестицій в об'єкти будівництва законопроекти протягом звітного періоду не розглядалися, оскільки їх не було внесено суб'єктами права законодавчої ініціативи. Водночас проблематика врегулювання питань, які перебувають у віданні підкомітету, постійно перебували в його полі зору, про що свідчить активна участь у забезпеченні прийняття Верховною Радою України на початку третьої сесії дев'ятого скликання Постанови від 4 лютого 2020 року № 497-ІХ «Про проведення парламентських слухань на тему: «Захист інвестицій в житлову нерухомість та шляхи вирішення проблем постраждалих інвесторів» та подальшій підготовці вказаних слухань, проведення яких було заплановано на 8 квітня 2020 року, однак не відбулося внаслідок обмежень на проведення масових заходів, встановлених в Україні через поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), та перенесено згідно із рішеннями Верховної Ради України (постанови Верховної Ради України від 17 березня 2020 року № 534-ІХ та від 5 листопада 2020 року № 975-ІХ).

Підкомітет з питань житлової політики та житлового господарства протягом четвертої сесії забезпечив розгляд на засіданнях Комітету 4-х законопроектів, головним з підготовки яких визначено Комітет.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення якості управління багатоквартирними будинками та вдосконалення діяльності об'єднань співвласників багатоквартирного будинку (реєстр. № 2606), поданий народним депутатом А.Стріхарським. Положення

проекту спрямовано на комплексне вирішення проблем управління багатоквартирними будинками, підвищення якості управління житловим фондом, створення конкурентного ринку управителів і ринку якісних комунальних послуг, сприяння створенню об'єднань співвласників багатоквартирного будинку та призначення уповноваженої особи (у будинках, де не створено ОСББ) як організованого виразника інтересів співвласників, а також захисника їхніх прав та інтересів.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» щодо порядку встановлення результатів голосування на зборах об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (реєстр. № 3367), поданий народним депутатом України Р.Требушкіним. Положеннями проекту пропонується визначити порядок встановлення результатів голосування співвласниками багатоквартирного будинку на установчих зборах при створенні об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і на загальних зборах об'єднання та можливість приймати рішення в залежності від кількості голосів співвласників, а не від кількості співвласників, що сьогодні встановлено Законом України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку»;

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо управління багатоквартирними будинками (реєстр. № 3878), поданий народним депутатом О.Літвіновим. Законопроект направлений на спрощення процедури прийняття рішень співвласниками багатоквартирного будинку (у тому числі об'єднань співвласників багатоквартирного будинку), зокрема, шляхом використання електронних сервісів, та удосконалення порядку створення і діяльності об'єднань співвласників багатоквартирного будинку;

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення додаткових можливостей для прийняття управлінських рішень у багатоквартирних будинках (реєстр. № 3937), поданий народним депутатом України М.Лабою. Проектом запропоновано запровадити реалізацію волевиявлення співвласників багатоквартирних будинків на загальних зборах співвласників шляхом електронного опитування, що дозволить власнику реалізувати своє право участі в зборах віддалено і самостійно.

Зважаючи на те, що вказані проекти потребують доопрацювання, на засіданні 9 грудня 2020 року Комітет вирішив відхилити законопроекти з реєстр. №№ 2606, 3878, 3367, 3937 та своїм рішенням утворив відповідну робочу групу.

РОБОЧІ ГРУПИ КОМІТЕТУ

За період роботи четвертої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», створив 2 робочі групи

Комітету з підготовки і опрацювання окремих питань, віднесених до його предмету відання.

Комітет при здійсненні законопроектної функції має право:

... 5) створювати робочі групи і призначати їх керівників із числа членів комітету для підготовки проектів актів Верховної Ради України, питань, що обговорюються на засіданнях комітетів, проектів рішень, рекомендацій, висновків комітетів;

стаття 15

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Так, на засіданні Комітету, що відбулося 16 вересня 2020 року, було прийнято рішення про створення Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону

України про адміністративну процедуру (реєстр. № 3475 від 14.05.2020), прийнятого за основу 2 вересня 2020 року за наслідками розгляду в першому читанні. Керівником даної Робочої групи призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур Комітету Л.Білозір.

Враховуючи, що зазначений законопроект викликає значний суспільний інтерес та потребує всебічного обговорення, до участі у Робочій групі залучено народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, неурядових та міжнародних організацій, науковців, експертів. Впродовж четвертої сесії тривало широке громадське обговорення законопроекту за участі 78-ми членів Робочої групи та інших зацікавлених осіб. Всього відбулося шість очних засідань Робочої групи 16 жовтня, 30 жовтня, 13 листопада, 27 листопада, 11 грудня, 22 грудня і п'ять засідань в режимі відеоконференції на платформі ZOOM (24 листопада 2020 року, 13, 15, 20, 22 січня 2021 року). Станом на 22 січня 2021 року членами Робочої групи опрацьовано всі 100 статей законопроекту та розглянуто всі 640 пропозицій, які надійшли від народних депутатів України.

Під час четвертої сесії активну діяльність проводила утворена на засіданні 3 червня 2020 року постійно діюча Робоча група Комітету з питань впровадження реформи децентралізації влади в Україні, склад якої було затверджено Головою Комітету 30 вересня 2020 року. Так, на засіданнях Робочої групи за модерації голови підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою, народного депутата України В.Безгіна народні депутати України, представники Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства цифрової трансформації України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування та експерти розглядали та обговорювали концептуальні позиції проекту нової редакції Закону України про місцеві державні адміністрації та надавали свої пропозиції і зауваження. Відповідний законопроект зареєстровано у Верховній Раді України 30 жовтня 2020 року за реєстр. № 4298.

Також на сьогодні під керівництвом голови підкомітету з питань місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення, народного депутата України Д.Гуріна триває робота з підготовки нової редакції Закону України про місцеве самоврядування в Україні, в якій окрім членів Робочої групи Комітету беруть участь представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, громадських організацій, науковці, експерти.

За наслідками засідання Комітету 9 грудня 2020 року народні депутати України – члени Комітету прийняли рішення про створення Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з розробки проекту Закону України щодо вдосконалення діяльності об'єднання співвласників багатоквартирного будинку та деяких питань управління житловими будинками (з використанням окремих положень законопроектів з реєстр. №№ 2606, 3367, 3878, 3937). Керівником Робочої групи призначили народного депутата України, голову підкомітету з питань житлової політики та житлового господарства О.Літвінова, якому доручили сформувати її персональний склад, а заступником керівника Робочої групи призначили народного депутата України, члена підкомітету з питань житлової політики та житлового господарства В.Іванова.

В порядку співпраці і взаємодії з органами виконавчої влади та за наслідками звернення Прем'єр-міністра України Д.Шмигала щодо делегування представників Комітету до складу робочої групи з питань розроблення проекту Національної економічної стратегії до 2030 року, Комітет на засіданні 30 вересня 2020 року вирішив делегувати до складу зазначеної робочої групи народних депутатів України - членів Комітету А.Клочка, В.Рубльова та В.Іванова.

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Впродовж четвертої сесії Верховної Ради України ІХ скликання Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в контексті виконання контрольних повноважень здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів, віднесених до

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

*статті 14, 24-33¹
Закону України
“Про комітети Верховної Ради України”*

позиції

або втручання у перебіг ситуації.

Так, на засіданні Комітету 4 листопада 2020 року народними депутатами України – членами Комітету зазначалося, що після проведення 25 жовтня 2020 року місцевих виборів за новим Виборчим кодексом України виникла

необхідність в рамках контрольної функції Комітету здійснити аналіз відповідної практики з метою виявлення проблем у застосуванні законодавства про місцеві вибори та усунення його недоліків. За результатами дискусії була підтримана пропозиція щодо звернення до Центральної виборчої комісії стосовно надання рекомендацій ЦВК щодо проблематики застосування законодавства про вибори під час проведення останніх місцевих виборів, однак остаточний розгляд такого питання із залученням ЦВК було вирішено провести пізніше, коли завершаться всі виборчі процеси з чергових місцевих виборів (адже попереду ще повторне голосування та повторні місцеві вибори), будуть опубліковані звіти міжнародних та національних місій зі спостереження за виборами тощо. Також йшлося про необхідність створення в подальшому на базі Комітету робочої групи з вдосконалення положень Виборчого кодексу України в частині організації та проведення місцевих виборів.

У контексті законодавчого регулювання проблемних питань діяльності органів місцевого самоврядування обраних на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року в Комітеті було розглянуто звернення Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області в частині надання роз'яснення щодо порядку визначення нумерації скликання місцевих рад, які обрані на перших виборах 25 жовтня 2020 року. За наслідками такого розгляду було наголошено, що проблемним моментом, який на сьогодні існує при обчисленні порядку скликань місцевих рад, є відхід від єдиної нумерації скликань, який спостерігався в період 2009-2011 років і був пов'язаний із Рішенням Конституційного суду України від 4 червня 2009 року №13-рп/2009. При цьому Комітет звернув увагу заявника, що відновлення єдиного порядку обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування із встановленням єдиної загальнодержавної нумерації потребує вирішення на законодавчому рівні, тому народними депутатами України – членами Комітету в порядку реалізації права законодавчої ініціативи готується до внесення на розгляд Верховної Ради України проект закону, який має врегулювати дане питання.

Зважаючи на предмет відання Комітету, який включає таку важливу складову функціонування державного механізму як державна служба, Комітет виступив з ініціативою обговорити ситуацію, що склалася у зв'язку з передачею Національної академії державного управління при Президенті України до сфери управління Міністерства освіти і науки України відповідно до Указу від 5 листопада 2020 року № 487/2020. З метою обговорення зазначеного питання за участі представників Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України та Національної академії державного управління Комітет скерував до Комітету з питань освіти, науки та інновацій звернення з пропозицією провести відповідне спільне засідання двох підкомітетів – підкомітету з питань вищої освіти Комітету з питань освіти, науки та інновацій і підкомітету з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

В рамках здійснення контрольних повноважень за зверненнями Бізнес-омбудсмена М. Свенчіцького у Комітеті розглянуто питання стосовно можливої невідповідності положень деяких актів законодавства України на предмет регламентованих ними вимог щодо проведення експертизи проектної документації для технічного переоснащення об'єктів будівництва, за наслідками розгляду якого Комітет звернув увагу Кабінету Міністрів України на невідповідність віднесення «технічного переоснащення» до поняття «будівництво» у Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 16.05.2011 № 45, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.06.2011 за № 651/19389, та в ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво», і просив Уряд забезпечити приведення Мінрегіоном вказаних актів у відповідність із положеннями законів України «Про архітектурну діяльність», «Про регулювання містобудівної діяльності», зокрема, внесених згідно із Законом України від 17 жовтня 2019 року № 199-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва».

На засіданні Комітету 16 грудня 2020 року було розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів місцевих бюджетів Вінницької області у частині капітальних видатків, які визначаються функціями держави, затверджений рішенням Рахункової палати від 14 квітня 2020 року № 10-3. Загалом результати проведеного аудиту засвідчили, що використання у 2018 і 2019 роках коштів місцевих бюджетів на здійснення капітальних видатків у регіоні дозволили реалізувати частину проектів регіонального розвитку та вирішити окремі проблемні питання Вінницької області. Проте через порушення, допущені при складанні проектів обласного бюджету та використанні коштів, не досягнуто запланованого соціально-економічного ефекту за значною їх кількістю. За наслідками обговорення питання Комітет вирішив даний Звіт взяти до відома і звернутися до Кабінету Міністрів України та Офісу Генерального прокурора з проханням поінформувати Комітет про вжиті заходи щодо врегулювання питань, порушених у цьому документі.

27 січня 2021 року на засіданні Комітету було розглянуто звернення районних рад щодо проблемних питань їх фінансового забезпечення у 2021 році до Кабінету Міністрів України. Зазначене звернення було викликане відсутності належного регулювання питань формування коштів на утримання новоутворених районних рад, що ускладнює можливості їхньої діяльності на даному етапі реформи децентралізації, під час якого здійснюється відповідальна та інтенсивна робота з передачі майна, управління яким здійснюють районні ради до комунальної власності територіальних громад. На підтримку звернення районних рад Комітет вирішив направити листа на адресу Кабінету Міністрів України з проханням внести пропозиції, необхідні для вирішення зазначеної проблеми.

Також на засіданні Комітету 27 січня 2021 року було обговорено питання призначення позачергових виборів Харківського міського голови, необхідність у чому виникла у зв'язку зі смертю обраного на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року Харківського міського голови Г.Кернеса. Народні депутати України звернули увагу, що клопотання секретаря Харківської міської ради І.Терехова щодо призначення вищевказаних позачергових виборів, попри посилення на статтю 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» не містить інформації про наявність рішення Харківської міської ради про взяття до відома факту смерті Г.Кернеса, як того вимагає стаття 79 згаданого Закону. Внаслідок цього може бути поставлена під сумнів юридична коректність і обґрунтованість рішення Верховної Ради України з даного питання. За наслідками розгляду була підтримана пропозиція звернутися до Харківської міської ради з проханням надати у розпорядження Комітету копію рішення Харківської міської ради про взяття нею до відома факту смерті Харківського міського голови Г.Кернеса.

СЛУХАННЯ, КРУГЛІ СТОЛИ, РОБОЧІ ЗУСТРІЧІ, ФОРУМИ

Планом роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації

ФОРМИ РОБОТИ КОМІТЕТІВ

...

4. Комітети можуть організовувати "**круглі столи**", **конференції** та інші заходи, проведення яких не суперечить законодавству України.

*стаття 42
Закону України*

"Про комітети Верховної Ради України"

державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (вересень 2020 року - січень 2021 року), затвердженому на його засіданні 2 вересня 2020 року, передбачалося проведення комітетських заходів як у місті Києві, так і в регіонах країни, що включали, зокрема, комітетські слухання, виїзні

засідання Комітету, форуми, круглих столи. Проте обмежувальні заходи, запроваджені в Україні з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID – 19), зумовили значну корекцію планів Комітету і скасування або перенесення тих чи інших заходів на пізніші терміни. Разом з тим, значну частину з них все ж таки було проведено, в тому числі в режимі відеоконференції.

9-11 вересня 2020 року в Комітеті відбулися експертні дискусії в рамках процесу внесення змін до Конституції України в частині децентралізації, які склалися з трьох тематичних напрямів (управління в інтересах громади; система місцевого самоврядування в державі; захист прав громади), та передбачали обговорення таких питань:

- порядок формування, строк повноважень та порядок дострокового припинення повноважень рад та голів громад;
- голова громади та місцева Рада: баланс впливу, контролю та відповідальності;
- розподіл повноважень органів місцевого самоврядування різних рівнів між собою, та між органами місцевого самоврядування та державною владою;

- кількість рівнів місцевого самоврядування – 2 чи 3;
- представництво громад в органах місцевого самоврядування вищого (субрегіонального та/або регіонального) рівня;
- рівень правосуб'єктності: громада як юридична особа;
- члени громади та жителі громади – хто це.

В обговоренні під час дискусій взяли участь експерти, науковці, представники асоціацій органів місцевого самоврядування, народні депутати України, члени робочої групи з питань підготовки пропозицій щодо внесення змін до Конституції України Комісії з правової реформи при Президентові України, представники Мінрегіону, делегати від областей з регіонального туру.

Комітет на засіданні 30 вересня 2020 року підтримав пропозицію Всеукраїнської громадської організації «Громадянська мережа «ОПОРА» інституціоналізувати партнерство з Комітетом і виступити бенефіціаром нового етапу проекту «Місьцеве спостереження за політичними процесами в Україні», що реалізується цією громадською організацією за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Передбачається, що новий етап проекту «Місьцеве спостереження за політичними процесами в Україні» буде зосереджено на досягненні 3 цілей:

- підвищення рівня справедливості та доброчесності при проведенні основних виборів в Україні завдяки здійсненню місцевого спостереження;
- підвищення прозорості та залучення ширших верств суспільства до розробки і впровадження законодавства, що регламентує політичні процеси, у кращій відповідності до європейських стандартів;
- вдосконалення організаційного та технічного потенціалу Громадянської мережі «ОПОРА».

13 жовтня 2020 року в режимі відео-конференції на платформі ZOOM Комітет спільно з Комітетом з питань енергетики та житлово-комунальних послуг провів комітетські слухання «Стан реалізації державних програм з енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв та виконання програм і проектів з енергозбереження та енергомодернізації багатоквартирних будинків. Подальші кроки у реформі». Учасники слухань обговорили результати реалізації Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки, заходи Національного плану дій з енергоефективності, програми міжнародної технічної допомоги, а також необхідність внесення змін до законодавства з питань енергоефективності. У заході взяли участь народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства енергетики України, Міністерства фінансів України, Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України, Державної Установи «Фонд енергоефективності», міжнародних організацій, банків, асоціацій та експерти.

За результатами комітетських слухань та за наслідками розгляду відповідного питання на засіданні Комітету 18 листопада 2020 року народні депутати України – члени Комітету одноголосно підтримали рішення схвалити

Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування та Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на тему: «Стан реалізації державних програм з енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв та виконання програм і проектів з енергозбереження та енергомодернізації багатоквартирних будинків. Подальші кроки у реформі» та направити їх депутатським фракціям та групам Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерству розвитку громад та територій України, Міністерству енергетики України, Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження, асоціаціям органів місцевого самоврядування для їх розгляду та вжиття відповідних заходів.

19 жовтня 2020 року на засіданні Секторальної робочої групи «Децентралізація та регіональний розвиток» народні депутати України – члени Комітету спільно із представниками Міністерства розвитку громад та територій України та міжнародними партнерами обговорили основні шляхи успішного завершення реформи децентралізації. На засіданні, серед іншого, говорилося про черговий важливий результат реформи, який можна буде побачити після місцевих виборів 25 жовтня та формування органів місцевого самоврядування на новій територіальній основі, публічні консультації в регіонах із напрацювання змін до Конституції України в частині децентралізації, роботу над моніторингом спроможності громад, який дозволить відстежувати, як громади працюють в нових умовах і якої допомоги від держави потребують, важливість співпраці між Парламентом, Урядом, Парламентом, представниками місцевого самоврядування та міжнародними партнерами для успішного завершення реформи.

21 жовтня 2020 року в режимі відеоконференції на платформі ZOOM Комітетом проведено круглий стіл «Обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань приєднання до інженерних мереж», підготовлений за участі підкомітету з питань будівництва та проектування. Після презентації майбутнього законопроекту учасниками круглого столу було підтримано необхідність його прийняття і висловлено готовність долучитися до роботи експертної групи для фахового опрацювання остаточної редакції. У круглому столі взяли участь народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад та територій України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), Держгеокадастру, міжнародних організацій, професійних об'єднань, асоціацій та провідні експерти галузі. За наслідками розгляду матеріалів вищевказаного круглого столу на засіданні Комітету від 18 листопада 2020 року було прийняте рішення схвалити відповідні Рекомендації та направити їх депутатським фракціям і групам для розгляду та залучення народних депутатів України до напрацювання остаточної редакції даного законопроекту.

29 жовтня 2020 року з метою прискорення реформування державного регулювання у сфері містобудування та опрацювання законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України, Міністр розвитку громад та територій України та Голова Комітету Верховної Ради України з питань організації

державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування звернулися до професійної спільноти та учасників будівельної галузі з пропозицією долучитися до опрацювання відповідних законодавчих ініціатив. Зокрема, проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування державного регулювання у сфері містобудування (реєстр. № 3875) та проекту Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за правопорушення у сфері містобудування» (реєстр. № 3876).

Проблеми та виклики реформи системи оплати праці, соціальне забезпечення на державній службі - ці та ряд інших питань були предметом обговорення під час комітетських слухань на тему: «Реформа системи оплати праці на державній службі», що відбулися 16 листопада 2020 року і були організовані Комітетом спільно з Національним агентством України з питань державної служби за сприяння та за підтримки проекту ЄС «Підтримка комплексної реформи державного управління в Україні» (EU4PAR).

Слухання стали платформою для широкої дискусії щодо нової моделі оплати праці державних службовців за участі народних депутатів України, урядовців, вітчизняних та міжнародних експертів. Під час слухань було обговорено передумови та етапи реформи системи оплати праці, єдині підходи до реформування системи оплати праці та законодавчу ініціативу щодо їх впровадження, проаналізовано міжнародний досвід з питань оплати праці державних службовців, що ліг в основу розробленої фахівцями Національного агентства України з питань державної служби моделі класифікації посад державної служби, яка відповідає європейським принципам державного управління SIGMA/OECD та діє в усіх країнах ЄС. За наслідками розгляду матеріалів вищевказаних слухань, на засіданні Комітету 16 грудня 2020 року були затверджені Рекомендації цих слухань, які, поруч із окресленням проблемних питань, містили низку конкретних пропозицій Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, парламентським комітетам з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування і з питань бюджету, спрямованих на врегулювання відповідних питань.

На засіданні Комітету 4 листопада 2020 року було заслухано інформацію про пріоритети Міністерства розвитку громад та територій України у сфері реалізації державної регіональної політики, які представив заступник Міністра І.Лукеря. Доповідач повідомив, що національними пріоритетами державної регіональної політики Мінрегіоном визначено територіальну згуртованість, економічний розвиток регіонів та окремих територій, людський розвиток та доступність якісних послуг, а також назвав низку нагальних завдань, виконання яких сприятиме досягнення поставлених цілей. При цьому заступник Міністра вказав на необхідність прийняття ключових законодавчих змін, серед яких внесення комплексних змін до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про стимулювання регіонального розвитку» (нова редакція), «Про транскордонне співробітництво» (нова редакція) та до

Податкового кодексу України. Наразі в Кабінеті Міністрів України триває підготовка відповідного пакету проєктів законодавчих актів, які передбачено подати до Верховної Ради України у 2021 році.

За сприяння Комітету 9-11 грудня 2020 року було проведено V Форум «Ефективне місцеве самоврядування як запорука демократичної та правової держави», учасники якого обговорили стан і перспективи розвитку місцевого самоврядування в Україні загалом і, зокрема, в Донецькій та Луганській областях, актуальні питання законодавчого регулювання, європейського досвіду та стандартів у зазначеній сфері. В ході Форуму відбулося 7 тематичних дискусій:

- розвиток місцевого самоврядування: здобутки та виклики, стратегія і наступні кроки;
- організація системи органів виконавчої влади;
- місцеві вибори 2020: моніторинг та рекомендації для України;
- згуртованість громади: громадська участь, включеність різних категорій населення до прийняття рішень на місцевому рівні;
- місцеве самоврядування для внутрішньо переміщених осіб, національних меншин та інших соціально-вразливих категорій населення;
- виклики Covid – 19: практики в Україні та Європі;
- реорганізація органів місцевого самоврядування у зв'язку зі змінами адміністративно-територіального устрою України.

Голова Комітету Андрій Ключко звернув увагу на досягнуті результати реформи децентралізації за рік, що минув з часу проведення попереднього IV Форуму у м. Краматорську та подякував громадам, місцевій владі, експертам, міжнародним партнерам, які активно долучаються до дискусій та спільної законотворчої роботи. Також активну участь в обговоренні питань порядку денного V Форуму «Ефективне місцеве самоврядування як запорука демократичної та правової держави» взяли народні депутати України – члени Комітету Дмитро Гурін, Олександр Корнієнко, Віталій Безгін, Аліна Загоруйко, заступник Керівника секретаріату Комітету Юрій Гарбуз.

Даний захід проводиться з 2017 року і вже став традиційним. Його було організовано Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, Міністерством розвитку громад та територій, Донецькою та Луганською обласними державними адміністраціями за підтримки Ради Європи.

На засіданні Комітету 27 січня 2021 року було заслухано та взято до відома інформацію про результати поточного моніторингу проєкту «Місьцеве спостереження за політичними процесами в Україні», що реалізується Всеукраїнською громадською організацією «Громадянська мережа «ОПОРА». При цьому результати реалізації проєкту в 2020 році народні депутати України – члени Комітету визнали задовільними. Координатором Проєкту від Комітету з виконанням функцій нагляду за його реалізацією було визначено заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, народного депутата України А.Загоруйко.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО, ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, МІЖПАРЛАМЕНТСЬКА СПІВПРАЦЯ

Народні депутати України - члени Комітету провели 2 вересня 2020 року зустріч із представниками дипломатичних місій в Україні, зокрема з Луїз Морсінг (Louise Morsing) – Заступницею Голови Місії (Посольство Швеції), Іриною Скалій – Національною координаторкою програм (Sida, Посольство Швеції), Томашем Остропольським (Tomasz Ostropolski) – Другим Секретарем (Делегація Європейського Союзу), Рафаелем Раумом (Raphael Raun) – Координатором політичного департаменту (Посольство Німеччини), Ілоною Постемською – Координаторкою національних програм (Посольство Швейцарії).

Під час зустрічі українська сторона звернула увагу на поточні результати реформи децентралізації та основні завдання наступного етапу. Зокрема спрямування зусиль щодо розробки у тісній співпраці з Мінрегіоном, асоціаціями органів місцевого самоврядування, експертним середовищем нових редакцій законів України про місцеве самоврядування в Україні та про місцеві державні адміністрації. Було заявлено про підтримку Комітетом позиції міжнародної спільноти щодо необхідності якнайшвидшого прийняття Парламентом законопроекту про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи (реєстр. № 3614), поінформовано представників дипломатичних місій про хід публічних консультацій змін до Конституції України щодо децентралізації влади, а також про подальші кроки в законотворчій роботі Комітету в частині організації діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів, надання адміністративних послуг та адміністративних процедур, місцевих виборів тощо.

Заступниця Голови Місії Посольства Швеції Луїз Морсінг наголосила, що у спільному листі голів дипломатичних місій в Україні міжнародні партнери відзначили, що високо цінують реформу децентралізації влади і значний прогрес, досягнутий у її впровадженні, зокрема, завершення процесу об'єднання громад та створення нового територіального устрою та закликали Парламент України розглянути необхідні для продовження реформи місцевого самоврядування законопроекти. Також представники дипломатичних місій вказали, що надзвичайно важливо чітко прописати у законодавстві повноваження органів місцевого самоврядування різних рівнів. Тому, на їхній погляд, нові закони «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» мають бути ретельно опрацьовані з врахуванням положень Європейської хартії місцевого самоврядування і після всебічного обговорення з представниками громадянського суспільства, місцевими асоціаціями та експертного середовища.

5 вересня 2020 року в Комітеті відбулася зустріч з представниками Програми USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), під час якої Виконуюча обов'язки керівника Програми Ю.Єсмуханова поінформувала членів Комітету, що програма USAID «DOBRE» впроваджується організацією Global Communities з 2016 року задля підтримки розвитку

спроможності об'єднаних територіальних громад належно управляти ресурсами, підвищувати якість комунальних послуг, стимулювати місцеву економіку та залучати громадян до прийняття рішень на місцевому рівні. Протягом 2016 – 2020 року Програма вже підтримала 75 громад в 7 областях України та оголосила відбір для ще 25 громад в трьох додаткових областях, що отримають підтримку від програми. Також в рамках наступного етапу роботи (червень 2020 року – вересень 2022 року) Програма має на меті підтримати процес вдосконалення законодавчої бази через співпрацю з різними зацікавленими сторонами процесу, включно і з профільним Комітетом самоврядної сфери.

Члени Комітету висловили вдячність Програмі за вагомий внесок в запровадженні реформи децентралізації, системну роботу з громадами у розвитку їх спроможності, допомогу у підвищенні якості надання муніципальних послуг та відзначили необхідність налагодження співпраці Комітету і Програми USAID «DOBRE» в частині підтримки законодавчого процесу через проведення додаткових обговорень, посилення комунікацій та залучення іноземних експертів.

На запит Голови Комітету до Ради Європи Центром експертизи доброго врядування Генерального директорату з питань демократії – II Ради Європи було підготовлено та направлено до Комітету висновок до проекту Закону України «Про місто Київ – столицю України» (реєстр. № 2143-3).

На засіданні Комітету 30 вересня 2020 року Комітетом було розглянуто та підтримано пропозицію Проекту ЄС-ПРООН з парламентської реформи щодо залучення Комітету до пілотування вдосконалення функції парламентського контролю, що дозволить в майбутньому впроваджувати інструменти парламентського контролю з урахуванням кращих практик демократичних країн.

29 жовтня 2020 року до Комітету офіційно надійшов терміновий спільний висновок Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської комісії) та Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів та прав людини (БДПЛ) щодо законопроекту про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. № 3612), прийнятий на онлайн засіданні 124-ї пленарної сесії Венеційської комісії 8–9 жовтня 2020 року. Висновок стосувався відповідності законопроекту міжнародним стандартам, зокрема Кодексу належної практики щодо референдумів, розробленому Венеційською комісією і підтриманому статутними органами Ради Європи (CDL-AD (2007) 008rev-corr), а також Копенгагенському документу ОБСЄ 1990 року. У висновку враховано попередні рекомендації Венеційської комісії про правові рамки проведення національних референдумів в Україні та звіти БДПЛ та Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) про вибори, які проводять в Україні. Зауваження та пропозиції, висловлені у даному висновку, були взяті до уваги під час підготовки законопроекту з реєстр. № 3612 до розгляду в другому читанні.

30 жовтня 2020 року народними депутатами України В.Безгіним, Д.Люботою, Г.Мазурашу та іншими, серед яких більшість склали народні депутати України – члени Комітету, було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо

реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні (реєстр. №4298), в якому пропонувалася нова редакція базового закону системи місцевих органів виконавчої влади – Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та положення щодо запровадження в Україні контролю за актами органів місцевого самоврядування. На прохання Комітету до даного законопроекту в рамках Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа публічної адміністрації в Україні» зусиллями Центру експертизи доброго врядування Департаменту демократії та врядування Генерального директорату з питань демократії – II було підготовлено висновок, в якому, зокрема, розглянуто питання відповідності законопроекту Європейській хартії місцевого самоврядування, особливо в сфері адміністративного нагляду за органами місцевого самоврядування, а також рекомендаціям Комітету міністрів з цього питання (Rec(1998)12 про нагляд за діяльністю органів місцевого самоврядування та Rec(2019)3 про нагляд за діяльністю органів місцевого самоврядування), а також практику інших держав-членів Ради Європи.

Враховуючи традиції плідної співпраці та партнерства з міжнародними організаціями, Комітет звернувся до Генерального директорату II – з питань демократії Генерального секретаріату Ради Європи з проханням надати експертну підтримку Раді Європи в процесі підготовки до розгляду парламентом проекту Закону України про публічні консультації (реєстр. №4254 від 23.10.2020), внесеного на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України. Зокрема, йшлося про можливість підтримки робочої групи Комітету (у разі її створення) та залучення експертів Ради Європи до робочих зустрічей (нарад) з питань обговорення і підготовки даного проекту Закону до розгляду Парламентом з метою визначення основних засад (стандартів) проведення публічних консультацій під час формування та реалізації державної політики, вирішення питань місцевого значення.

На засіданні Комітету 25 січня 2021 року експертом Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO О.Бойко було презентовано інформацію «Про особливості організаційно-правового забезпечення діяльності асоціацій органів місцевого самоврядування національного рівня в країнах Європейського Союзу».

Також народні депутати України – члени Комітету були ознайомлені з матеріалами, підготовленими експертом Шведської асоціації місцевих влад та регіонів (SALAR) М.Лільєстрьомом в рамках співпраці з Шведсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні» SKL International щодо багаторічного шведського досвіду організації та діяльності асоціацій органів місцевого самоврядування в цій країні.

У період роботи четвертої сесії весь час тривали робочі зустрічі керівництва Комітету з партнерами, експертами, позаштатними консультантами Комітету, представниками органів державної влади та місцевого самоврядування, громадської ради, що утворена при Комітеті тощо.

РОБОТА ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ

Впродовж усього періоду роботи четвертої сесії Комітет надавав важливе значення питанням розгляду звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, депутатів місцевих рад, що надходили на його адресу. Законодавчою основою розгляду таких звернень були відповідні положення Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію» та інших, Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» та інших.

Звернень (заяв, скарг, повідомлень, пропозицій, запитів, електронних петицій) від усіх категорій заявників (юридичні особи, органи державної влади і місцевого самоврядування, їх посадові особи, громадяни) надійшло понад 1800, з яких від громадян – 166. Вони стосувалися практично всіх сторін суспільного життя і в багатьох випадках виходили за межі предмету відання Комітету. Звернення бралися до уваги, їх зміст вивчався, заявникам надавалися відповіді, роз'яснення, рекомендації, про зміст окремих звернень інформувалися уповноважені на їх розгляд органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

З усього числа звернень громадян України, що надійшли впродовж звітнього періоду, 17 подавалися як електронні петиції, однак не набрали необхідних для підтримки 25000 голосів і розглядалися як звичайні звернення громадян, поштою надіслано 103 звернення, засобами електронного зв'язку та телефоном – 43, через інші органи влади – 3.

Розподіл звернень за регіонами надходження є наступним:

- м. Київ – 48;
- Київська область – 17;
- Харківська область – 11;
- Донецька область – 10;
- Одеська область – 10;
- Черкаська область – 10;
- Львівська область – 7;
- Полтавська область – 6;
- Дніпропетровська область – 6;
- Запорізька область – 6;
- Хмельницька область – 6;
- Івано-Франківська область – 5;
- Житомирська область – 4;
- Чернівецька область – 4;
- Вінницька область – 3;
- Рівненська область – 3;
- інші – 10.

Розподіл заявників за соціальним статусом, про який вони повідомили у своїх зверненнях такий:

- пенсіонери – 45;
- особи з інвалідністю – 27;
- учасники бойових дій – 11;
- безробітні – 10;
- працівники бюджетної сфери – 9;
- багатодітні – 5;

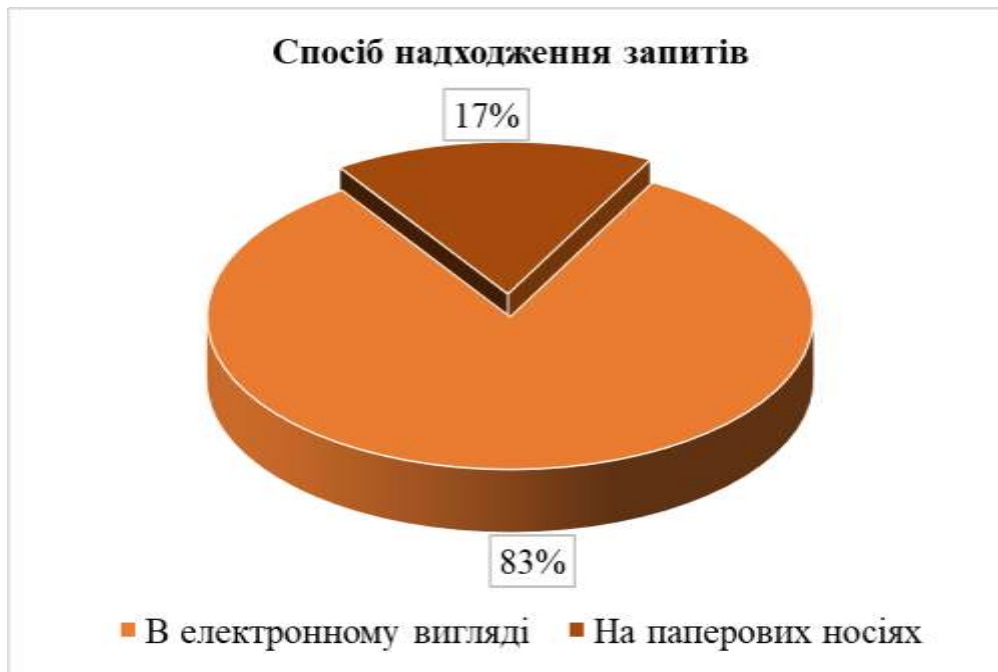
Тематична спрямованість питань, порушених у зверненнях, стосувалася практично всіх аспектів діяльності Комітету, визначених його предметом відання:

- державне будівництво та адміністративно-територіальний устрій – 54;
- забезпечення законності та правопорядку – 44;
- діяльність органів місцевого самоврядування – 43;
- діяльність Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України – 41;
- житлова політика – 31;
- діяльність місцевих органів виконавчої влади – 21;
- аграрна політика і земельні відносини – 18;
- комунальне господарство – 11;
- соціальна політика, соціальний захист населення – 8;
- діяльність центральних органів виконавчої влади – 7;
- економічна, цінова, інвестиційна, регіональна політика тощо – 5;
- праця і заробітна плата – 5.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Протягом четвертої сесії Верховної Ради України IX скликання на адресу секретаріату Комітету продовжували надходити запити щодо надання публічної інформації з питань, віднесених до предмету відання Комітету. Загалом було опрацьовано 35 запитів, з яких 29 (83 %) направлялися в електронному вигляді, а 6 (17 %) – на паперових носіях.

Найбільш запитуваною була інформація статистично-довідкового характеру: надійшло 30 запитів відповідного змісту, або 86 % від їх загальної кількості. Разом із тим, 5 запитів (14 %) стосувалися правової інформації.

У вказаних запитах порушувалися питання надання інформації щодо внесення і розгляду законопроектів, проектів постанов Верховної Ради України, встановлення і зміну меж міст, найменування населених пунктів, надання копій документів про створення Державного реєстру виборців, проведення перших місцевих виборів, призначення позачергових виборів до окремих органів місцевого самоврядування, надання інформації щодо присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях та деяких інших питань роботи Комітету, надання копій першої та останньої сторінок окремих актів Верховної Ради України, відомостей про їх опублікування та чинність, проблематики регулювання питань опису та використання державної символіки, утворення та реєстрації вищих органів державної влади як юридичних осіб публічного права, дати утворення Верховною Радою України селищної ради у Полтавській області тощо.

Ініціаторами 32 (91%) запитів на інформацію, що розглядалися у секретаріаті Комітету, були громадяни України, а 3 (9%) – юридичні особи. При цьому три запити, що розглядалися, зважаючи на приписи частини третьої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» були переадресовані іншими організаціями – Центральною виборчою комісією та Секретаріатом Кабінету Міністрів України.

Отримані секретаріатом Комітету запити на інформацію відповідали, в основному, вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації». Водночас, окремі запитувачі просили надати інформацію, яку раніше Комітет не створював, яка не надходила на його адресу від інших суб'єктів і яка не була відображена і зафіксована на будь-яких носіях, що були в розпорядженні Комітету.

Незважаючи на вищевказані обставини, всі відповіді передавалися до Інформаційного управління Апарату Верховної Ради України вчасно, в межах граничного п'ятиденного строку розгляду запитів на інформацію, передбаченого Законом України «Про доступ до публічної інформації».

ПРОЗОРИСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

Забезпечення принципів прозорості та публічності в роботі Комітету і його підкомітетів у період четвертої сесії Верховної Ради України ІХ скликання здійснювалось шляхом вільного доступу на засідання представників державних органів, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, підприємств, установ, організацій, громадянського суспільства, міжнародних структур, науковців, експертів, працівників засобів масової інформації, трансляції засідань Комітету в мережі Інтернет в режимі реального часу з можливістю її перегляду в будь-який момент, веденням повного аудіозапису та публікацією стенограм засідань Комітету, телевізійних репортажів про них, розміщенням на веб-сайті Комітету у відкритому доступі для всіх користувачів мережі Інтернет порядків денних та протоколів засідань Комітету, прийнятих актів, включно з роз'ясненнями і рекомендаціями з тих чи інших питань, повідомленнями, новинами, анонсами тощо.

Анонси про комітетські заходи та інформація щодо їх перебігу і результати проведення постійно скеровувались до засобів масової інформації, прес-служби Парламенту. Діяльність Комітету, його керівництва та депутатського корпусу транслювалася телеканалом «РАДА», активно оприлюднювалася на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (55 публікацій у рубриці «Новини» за четверту сесію) та на офіційному веб-сайті Комітету (<http://komsamovr.rada.gov.ua>) (74 публікації та посилання у рубриці «Новини»), який є доступним також і в мережі Facebook.

Важливим елементом відкритості роботи Комітету була його взаємодія і співпраця з державними органами, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, громадянським суспільством в особі громадських об'єднань і неурядових організацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових та навчальних закладів шляхом надання експертних висновків, інформаційно-довідкових матеріалів, спільної участі у робочих групах, нарадах, зустрічах, круглих столах, онлайн-конференціях та інших заходах.

Інформування широкого загалу про діяльність Комітету і прийняті ним рішення забезпечувались також через надання відповідей на депутатські запити, звернення юридичних осіб та громадян, безпосереднє спілкування з громадянами на особистих прийомах. Крім того, інформація щодо роботи Комітету розповсюджувалась також шляхом підготовки секретаріатом Комітету відповідей на 35 інформаційних запитів, які впродовж четвертої сесії передавалися для розгляду Інформаційним управлінням Апарату Верховної Ради України.